

*P. U. CENTAR ZA OBRAZOVANJE
ODRASLIH
GRAČANICA*

VODIČ KROZ USTANOVU

UVOD

Srednje obrazovanje odraslih obuhvata programe za sticanje školske ili stručne spreme, programe prekvalifikacije, te programe osposobljavanja i usavršavanja. Provođenje ovih programa je podvrgnut nadzoru Ministarstva, s tim da je postupku verifikacije dokazano da P.U. Centar za obrazovanje odraslih Gračanica ispunjava prostorne, kadrovske, materijalne i druge uslove za rad.

Pravo na obrazovanje, prema Općoj deklaraciji o ljudskim pravima Ujedinjenih naroda, jedno je od temeljnih ljudskih prava:

Član 26.

Tehničko i stručno obrazovanje mora biti dostupno svima

Član 27.

Svako ima pravo sudjelovati u kulturnom životu svoje zajednice, uživati u umjetnosti te sudjelovati u naučnom razvoju i koristiti njegove prednosti.....

Član 29.

Svako ima obveze prema zajednici u kojoj je jedino moguć neovisan i potpun razvoj njegove ličnosti...»

Centar za obrazovanje odraslih održava dugogodišnju praksu partnerstva i saradnje sa Ministarstvom obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK, Federalnim Ministarstvom obrazovanja nauke, kulture i sporta, Zavodima za zapošljavanje, obrazovnim institucijama, Pedagoškim zavodom, preduzećima, organizacijama, udruženjima koji potenciraju obrazovne potrebe tržišta rada i savremene tendencije u obrazovanju odraslih.

Centar uz saglasnost nadležnog Ministarstva i Pedagoškog zavoda donosi nastavne planove i programe osposobljavanja i usavršavanja, koji uvažavaju prethodna znanja i vještine odraslih polaznika.

Kroz profesionalno usmjeravanje zainteresirani će se informisati o mogućnostima obrazovanja, o karakteristikama svakog zanimanja, zdravstvenim, psiho-fizičkim i fizičkim predispozicijama određene struke, mogućnostima nastavka školovanja, mogućnostima zapošljavanja materijalnim i drugim mogućnostima.

Zadaci Centra obrazovanje odraslih, pored obrazovanja odraslih su sljedeći:

- profesionalno usmjeravanje
- savjetovanje pri odabiru zanimanja
- upoznavanje sa čimbenicima uspjeha u odabiru zanimanja
- odabiranje novih zanimanja koji su u interesu polaznika nakon završene škole koja nije zadovoljila potrebe tržišta rada ili samog lica
- pomoć pri odabru programa koji ima prohodnost za nastavak napredovanja
- upoznavanje sa demografskim trendovima i geografskoj mobilnosti kadrova
- upoznavanje sa programima rada i obrazovanje za potrebne kompetencije u struci
- usavršavanje radi usklađivanja s potrebama razvoja tržišta rada
- otvaranje aktuelnih zanimanja nastalih razvijanjem nauke, tehnike i tehnologije
- izvođenje kursne nastave (njemački jezik, engleski jezik, poznavanje rada na računaru) u cilju ispunjavanja uslova na konkursima, brže zaposlivosti i mogućnosti obrazovanja u stranim zemljama
- Centar takođe vrši pripremu za upis na fakultet

Opći podaci o Centru

Privatna ustanova „Centar za obrazovanje odraslih“ smještena je na lokaciji u Ul. Patriotske lige bb. 75 320 Gračanica. Saglasnost o osnivanju i početku rada Privatne ustanove „Centar za obrazovanje odraslih“ Gračanica donijelo je Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Tuzlanskog kantona, broj 10/1-38-7235/08 od 10.03.2009. godine.

Centar za obrazovanje odraslih Gračanica u skladu sa članom 57. stav 3. , članom 58. i članom 59. Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl. novine FBiH“, br. 27/05 i 68/05) upisana je u sudski registar Općinskog suda u Tuzli, pod brojem 032-0-Reg-09-000604 od 12.05.2009. godine.

Rješenje o upisu Centra za obrazovanje odraslih Gračanica u Registru srednjih škola donijelo je Ministarstvo za obrazovanje, nauku , kulturu i sport Tuzlanskog kantona, pod brojem 10/1-38-13103-1/09 od 16.06.2009. godine. PU„Centar za obrazovanje odraslih“ Gračanica upisana je u Registru srednjih škola Tuzlanskog kantona pod rednim brojem 34, na strani 34.

Rješenje o ispunjavanju uvjeta za obrazovanje učenika za zanimanja pekar i mesar donijelo je Ministarstvo za obrazovanje, nauku , kulturu i sport Tuzlanskog kantona, pod brojem 10/1-38-27957-3/11 od 01.02. 2012. godine.

Saglasnost za realizaciju kurseva iz engleskog i njemačkog jezika donijelo je Ministarstvo za obrazovanje, nauku , kulturu i sport Tuzlanskog kantona, pod brojem 10/1-38-27745-3/11 od 01.02. 2012. godine.

Rješenje o upisu Zdravstvene stručne škole, zanimanje: Njegovatelj/ica starijih i nemoćnih osoba u sklopu P.U.Centra za obrazovanje odraslih Gračanica u Registar srednjih škola donijelo je Ministarstvo za obrazovanje, nauku , kulturu i sport Tuzlanskog kantona, pod brojem 10/1-38-2689/13 od 25.01. 2013. godine („Sl. novine TK“, br.2/13).

Odluku o davanju saglasnosti za primjenu odgovarajućih NPP za odrasle za sljedeća stručna zvanja i zanimanja: Medicinska sestra- tehničar (IV stepen); Tehničar drumskog saobraćaja (IV stepen); Plinski i vodoinstalater (III stepen) ;Limar(III stepen); Majstor limar (V stepen); Majstor keramičar (V stepen); Majstor moler-farbar (V stepen); donijelo je Ministarstvo za obrazovanje, nauku , kulturu i sport Tuzlanskog kantona, pod brojem 10/1-38-20529-1/13 od 17.10. 2013. godine.

Rješenje o upisu Centra za obrazovanje odraslih Gračanica u Registru srednjih škola donijelo je Ministarstvo za obrazovanje, nauku , kulturu i sport Tuzlanskog kantona, pod brojem 10/1-38-13103-1/09 od 16.06. 2009. godine. PU„Centar za obrazovanje odraslih“ Gračanica upisana je u Registru srednjih škola Tuzlanskog kantona pod rednim brojem 34, na strani 34.

U sklopu objekta Centra izgrađeno je dvorište sa klupama kao mjesto za odmor. Naziv ustanove, logo i opis programa srednjoškolskog obrazovanja odraslih u Centru, opisan je na zidu podignutom na lijevoj strani od ulaza u dvorište ustanove. Objekat Centra je površine 1200 m². Dvorište je ograđeno, a ispred ograde je parking prostor namjenjen za vozila zaposlenika ustanove i polaznike. Centar ima dva pristupa ustanovi glavni ulaz, ulaz prilagođen licima sa invaliditetom.

Centar za polaznike organizuje konsultativno-instruktivnu nastavu u učionicama i kabinetima, koji su opremljeni nastavnim sredstvima i učilima, grafoskopima, TV i video aparatima, informatičkom opremom i dr. Praktična nastava se jednim dijelom izvodi u kabinetima, ili se realizuje na gradilištima, proizvodnim radionicama i pogonima sa kojima Centar ima i potpisane ugovore o saradnji. S tim u vezi se prilaže opis kabineta za izvođenje instruktivne i dijela praktične nastave opisanih u slikama prostorija Centra.

Prostorije u prizemlju Centra su:

1. Holovi u prizemlju
2. Prijemna kancelarija za polaznike
3. Specijalizovane učionice za:
  - za izvođenje kursne nastave
  - opće obrazovne predmete
4. Radionica za obavljanja dijela praktične nastave za ugostiteljsku struku:
  - kuhinja
5. Radionica za mašinsku stručnu školu.
6. Zbornica
7. Arhiva
8. Sanitarni čvorovi

Ulazni hol i prijavnica

Ulazni hol, odnosno čekaonica ispred prijavne klancelarije površine je 42 m². Opremljena je sa posebno izgrađenim sjedištima namjenjenim za odmor. Prilikom čekanja u holu lica se mogu upoznati sa promotivnim materijalom Centra.

Slika 1. Ulaz sa unutrašnje strane Centra i čekaonica

Slika 2. Prijavnica sa vanjske strane

U prijavnici površine 25 m² je smješten ekran za praćenje nadzornih kamera koje pokrivaju prostor Centra, dvorišta, i ulaza u dvorište Centra (Slika 2.). Zaposlenici u prijavnici imaju neophodnu opremu za rad i povezivanje sa svim kancelarijama u Centru, računarsku opremu, telefonske linije, fax.

Slika 3. Prijavnica sa unutrašnje strane

Specijalizovane učionice su namjenjene za izvođenje kursne nastave i opće obrazovne predmete svaka učionica je površine 42 m² i opremljene su:

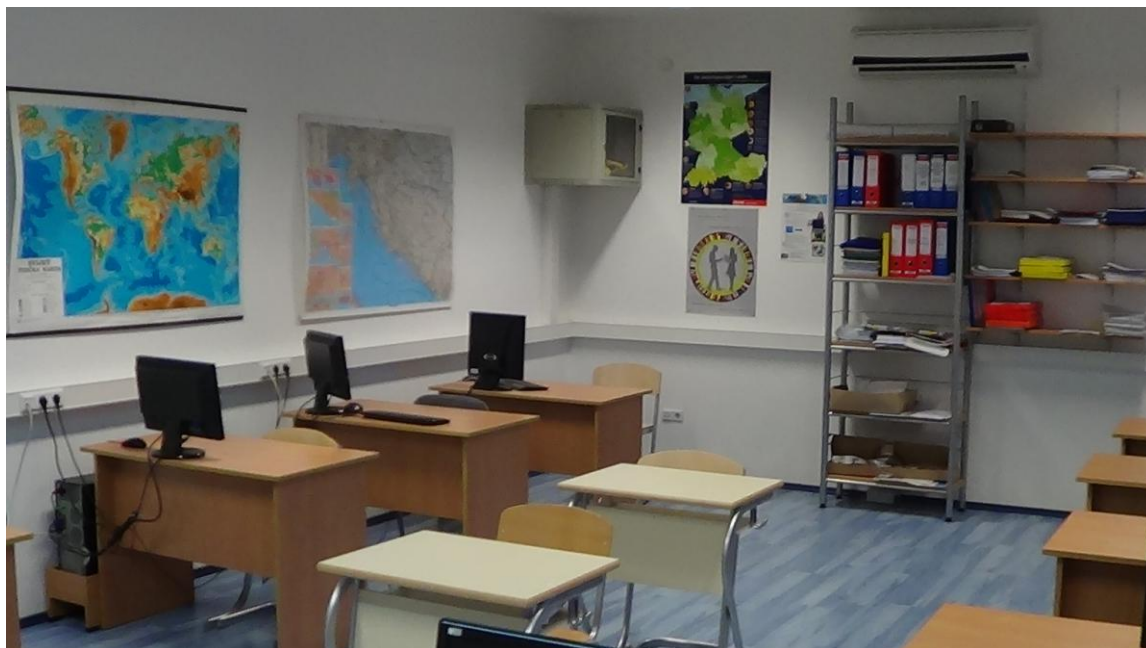
1. Računarima (10 računara u svakom kabinetu),
2. Dell/HP notebook računarima,
3. Brzim Internetom ADSL,
4. Jedan video top u svakoj učionici ,
5. Jedan fotokopirni aparat u svakoj učionici,
6. Police za knjige u svakoj učionici ,
7. Mini biblioteke u svakoj učionici
8. Plakati za izvođenje kursne nastave,
9. Jedna tabla za predavače u svakoj učionici,
10. Video projektor,
11. Klimatizacija,
12. Ventilacija,
13. Digitalni foto aparat,
14. Web kamera.

Slika 4. Kabinet za izvođenje kursne nastave iz Engleskog jezika i općih obrazovnih predmeta

Slika 5. Kabinet za izvođenje kursne nastave iz Njemačkog jezika i općih obrazovnih predmeta

Slika 6. Kabinet za izvođenje kursne nastave iz poznavanja rada na računaru i općih obrazovnih predmeta

Za obavljanje dijela praktične nastave za ugostiteljsku struku namjenjena je radionica u prizemlju Centra (kuhinja), dok se drugi dio praktične nastave obavlja u institucijama, ustanovama sa kojima je Centar potpisao Ugovor o obavljanju praktične nastave polaznika.

Slika 7. Radionica za obavljanje dijela praktične nastave za ugostiteljsku struku (kuhinja)

Za obavljanje dijela praktične nastave za mašinsku struku namjenjena je radionica u prizemlju Centra, dok se drugi dio praktične nastave obavlja u institucijama, ustanovama sa kojima je Centar potpisao Ugovor o obavljanju praktične nastave polaznika.

Slika 8. Radionica za mašinsku struku

Zbornica ima funkciju i kafeterije budući da je spojena ulazom u kuhinju, namjenjena je za pauze i odmor u toku ili poslije održavanja instruktivne, kursne nastave i polaganja ispita.

Slika 9. Zbornica

Arhiva se nalazi u Centru na propisanom mjestu za smještaj arhivske građe u skladu sa Zakonom o arhivskoj građi, u svrsi zaštite arhivskog materijala.

Slika 10. Arhiva

Slika 11. Sanitarni čvorovi za muškarce, žene i lica sa invaliditetom

Prema prvom spratu Centra vode stepenice koje imaju posebne reflektore za sigurnost prolaznika.

Slika 11. Stepenice prema spratu

Prostorije na spratu Centra su:

1. Holovi na spratu
2. Čekaonica na spratu
3. Kancelarija menadžmenta centra
4. Kancelarija finansija centra
5. Učionica za trgovačku i ekonomsku školu
6. Radionica za obavljanja dijela praktične nastave za elektrotehničku struku
7. Učionica za elektrotehničku struku
8. Učionica za izvođenje stručno-teoretske nastave za saobraćajnu i mašinsku školu
9. Prostor za pripremu radnog materijala za nastavu
10. Sanitarni čvorovi

Učionice na spratu su namjenjene za opće obrazovne predmete svaka učionica je površine 42 m² i opremljene su:

1. Jedna učionica je opremljena računarima (10 računara),
2. Dell/HP notebook računarima,
3. Brzim Internetom ADSL (u jednoj učionici),
4. Jedan video top u svakoj učionici ,
5. Jedan fotokopirni aparat u svakoj učionici,
6. Police za knjige u svakoj učionici ,
7. Mini biblioteke u svakoj učionici
8. Jedna tabla za predavače u svakoj učionici,
9. Video projektor,
10. Klimatizacija,
11. Ventilacija,
12. Digitalni foto aparat,
13. Web kamera.

Slika 12. Holovi na spratu

Slika 13. Čekaonica na spratu

Slika 14. Kancelarija menadžmenta škole

Slika 15. Kancelarija finansija Centra

Slika 16. Učionica za trgovačku i ekonomsku školu

Slike 17. Radionica za obavljanje dijela praktične nastave za elektrotehničku struku

Slika 18. Učionica za elektrotehničku struku

Slika 19. Učionica za izvođenje stručno-teoretske nastave za saobraćajnu i mašinsku školu

Slika 20. Prostor za pripremu radnog materijala za nastavu

Slika 21. Sanitarni čvorovi za muškarce, žene i lica sa invaliditetom

Slika 22. Kabinet zdravstvene stručne i medicinske škole

Programi srednjoškolskog obrazovanja odraslih u Centru

Srednja tehnička i stručna škola „Centar za obrazovanje odraslih“ Gračanica u okviru svoje matične djelatnosti, samostalno obavlja djelatnost srednjoškolskog obrazovanja odraslih osoba, te na temelju saglasnosti za rad resornog Ministarstva izvodi sljedeće programe:

1. Prekvalifikacije
2. Usavršavanja
3. Doškolovavanja
4. Stručnog osposobljavanja
5. Izvođenje i realizovanje kursne nastave stranih jezika
6. Izvođenje i realizovanje kursne nastave iz informatike
7. Ostale obrazovne usluge

Prekvalifikacija

Obrazovanje je namjenjeno polaznicima koji već imaju završenu neku srednju školu, a žele se prekvalifikovati za drugu vrstu školske spreme III ili IV stepena i to za slijedeća zanimanja ili stručna zvanja:

STRUKA	OBRAZOVNI PROFIL- ZANIMANJE	STEPEN
MAŠINSKA	Mašinski tehničar	IV
ELEKTROTEHNIČKA	Elektrotehničar energetike	IV
GRAĐEVINSKA	Građevinski tehničar	IV
EKONOMIJA-PRAVO	Ekonomski tehničar Finansijsko-računovodstveni smjer Poslovno-pravni tehničar	IV
UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA	Ugostiteljski tehničar	IV
MEDICINSKA	Medicinska sestra-tehničar	IV
STRUKA	OBRAZOVNI PROFIL- ZANIMANJE	STEPEN
MAŠINSKA	Bravar Zavarivač Automehaničar Plinski i vodoinstalater Limar	III
ELEKTROTEHNIČKA	Elektroenergetičar	III

	Elektromehaničar Elektroinstalater Električar- phar prog	
UGOSTITELJSKO TURISTIČKA	Kuhar Konobar	III
POLJOPRIVREDNO PREHRAMBENA	Mesar Pekar	III
TRGOVINSKA	Trgovac	III
SAOBRAĆAJNA	Vozač motornih vozila (tzv. državni ispit za vozača)	III
GRAĐEVINSKA	Zidar –fasader - izolater Armirač-betonirac Moler-farbar Tesar-krovopokrivač Keramičar-teracer-podopolagač	III
ZDRAVSTVENA	Njegovatelj/ice starijih i nemoćnih osoba	III

Polaznici prilikom upisa obavezni su priložiti:

- Diplomu o završenoj srednjoj prethodnoj školi
- Svjedodžbe o završenim razredima
- Izvod iz matične knjige rođenih
- Fotokopiju vozačke dovole (samo za vozače motornih vozila).

Usavršavanje

Programi su utvrđeni tako da se polaznici usavršavaju radi sticanja novih znanja i vještina za rad na složenijim i odgovornijim poslovima u okviru prethodno stečenog zanimanja-zvanja.

Cilj programa je usavršiti polaznike, tako da mogu sigurno i kvalitetno udovoljiti odgovarajućim novim tehničko-tehnološkim procesima.

Polaznici se mogu upisati na sledeća zanimanja:

STRUKA	OBRAZOVNI PROFIL-ZANIMANJE	STEPEN
MAŠINSKA	Majstor-bravar Majstor limar Majstor zavarivač Majstor automehaničar Majstor keramičar Majstor moler-farbar	V
ELEKTROTEHNIČKA	Elektroenergetičar majstor za elektroenergetske mreže Elektroenergetičar majstor za elektroenergetska postrojenja Elektroinstalater majstor za električne instalacije	V
GRAĐEVINSKA	Zidar poslovođa Tesar poslovođa Armirač poslovođa Majstor – keramičar Majstor - moler	V
UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA	Majstor Kuhar Majstor konobar	V
SAOBRAĆAJNA	Majstor autolakirer Majstor vozač teških motornih vozila	V

Prilikom upisa na dalje usavršavanje za određeno zanimanje, polaznici su dužni dostaviti:

- Diplomu o završenoj srednjoj školi,
- Izvod iz matične knjige rođenih,
- Potvrdu da imaju najmanje dvije godine radnog staža.

Obrazovanje za sticanje V stepena stručne spreme umanjeno je polaznicima sa prethodno završenom srednjom školom III i IV stepena.

Po završenom obrazovanju polaznici dobivaju svjedodžbu i Diplomu o završenom V stepenu

Doškolovavanje

Doškolovavanje je namjenjeno polaznicima sa završenom osnovnom školom i navršeni 18 godina života, te polaznicima koji su prethodno završili I i II razred srednje škole, a koji ne mijenjaju zanimanje.

Polaznici se mogu upisati u slijedeća zanimanja-stručna zvanja:

STRUKA	OBRAZOVNI PROFIL-ZANIMANJE	STEPEN
MAŠINSKA	Mašinski tehničar	IV
ELEKTROTEHNIČKA	Elektrotehničar energetike	IV
GRAĐEVINSKA	Građevinski tehničar	IV
EKONOMIJA-PRAVO	Ekonomski tehničar Finansijsko-računovodstveni smjer Poslovno-pravni tehničar	IV
UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA	Ugostiteljski tehničar	IV
SAOBRAĆAJNA	Tehničar drumskog saobraćaja	IV
MEDICINSKA	Medicinska sestra- tehničar	IV
STRUKA	OBRAZOVNI PROFIL-ZANIMANJE	STEPEN
MAŠINSKA	Bravar Zavarivač Automehaničar Plinski vodoinstalater Limar	III
ELEKTROTEHNIČKA	Elektroenergetičar Elektromehaničar Elektroinstalater Električar	III
UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA	Kuhar Konobar	III
POLJOPRIVREDNO	Mesar	III

PREHRAMBENA	Pekar	
TRGOVINSKA	Trgovac	III
SAOBRAĆAJNA	Vozač motornih vozila (tzv. državni ispit za vozača)	III
GRAĐEVINSKA	Zidar –fasader - izolater Armirač-betonirac Moler-farbar Tesar-krovopokrivač Keramičar-teracer-podopolagač	III
ZDRAVSTVENA	Njegovateljice starijih i nemoćnih osoba	III

Potrebna dokumenta za upis :

- Svjedodžba o završenom VIII razredu
- Svjedodžba o završenom I ili II razredu srednje škole
- Izvod iz matične knjige rođenih

Stručnog osposobljavanja

Nastavni programi za stručno osposobljavanje su urađeni da osposobe polaznike za samostalan rad na manje složenim poslovima na gradilištima, skladistima i drugim odgovarajućim mjestima.

Osposobljavanje je namijenjeno polaznicima sa završenom osnovnom ili srednjom školom i navršениh 16 godina, a po završenom obrazovanju polaznici dobivaju Uvjerenje o osposobljenosti za vrstu programa koji su pohađali. Sticanjem obrazovanja o stručnoj osposobljenosti ne dobija se srednja stručna sprema.

Cilj programa je osposobiti polaznika koji će moći obavljati manje složene poslove za slijedeća zanimanja:

- zidar
- tesar
- armirač
- betonirac
- keramičar
- moler
- izolater
- podopolagač

Izvođenje i realizovanje kursne nastave stranih jezika

Nastavni plan i program kursne nastave prilagođen svim uzrastima polaznika i utemeljen je na najsavremenijim svjetskim metodama, koje osim usvajanja jezika uključuju i približavanje kulture naroda čiji se jezik uči. Istaknuti stručni tim profesora na pristupačan, inovativan i kreativan način pobuđuje kod polaznika interes, motivaciju i ljubav prema stranom jeziku.

U kursnoj nastavi se koriste postojeći udžbenici renomiranih stranih izdavača uz korištenje savremenih pomagala i drugih dodatnih materijala čime će se učiniti proces učenja zanimljivim i zabavnijim.

Kursevi i usavršavanja iz engleskog jezika

Kursevi i usavršavanja iz njemačkog jezika

Izvođenje i realizovanje kursne nastave iz informatike

SUPER KURS – 75 SATI (5 modula)

- Osnove informacijske tehnologije
- Osnove PC računala i Windowsa
- MS Word - pisanje i obrada teksta
- MS Excel - izrada tabličnih proračuna
- Internet i rad na mreži

Ostale obrazovne usluge:

- Poslovna sekretarica (405 sati)
- Operator na računarima (230 sati)
- Web dizajner (310 sati)
- Pripreme za upis na fakultet

Troškove školovanja mogu da snose:

1. Polaznici
2. Poslodavci kod kojih su zaposleni polaznici Centra
3. Zavod za zapošljavanje
4. i druga zainteresovana pravna i fizička lica

Centar za polaznike organizuje konsultativno-instruktivnu nastavu u učionicama i kabinetima, koji su opremljeni nastavnim sredstvima i učilima, grafoskopima, TV i video aparatima, informatičkom opremom i dr. Praktična nastava se jednim dijelom izvodi u kabinetima, ili se realizuje na gradilištima, proizvodnim radionicama i pogonima sa kojima Centar ima i potpisane ugovore o saradnji. Po završetku predviđene nastave polaznici polažu ispite u skladu sa Pravilnikom o polaganju razrednih i dopunskih ispita TK. Centar polaznicima osigurava literaturu, priručnike koji su urađeni prema nastavnom planu i programu.

Obrazovanje odraslih koje vrši Centar, polaznicima osigurava sticanja određenih stručnih zvanja i zanimanja, a omogućava i nastavak školovanja u tehničkim školama, poslovnim višim školama, fakultetima u BiH i u inostranstvu.

ZAKLJUČAK

Strateškim planiranjem, razvijanjem, organizovanjem, provođenjem, praćenjem i unapređivanjem sistema stručnog obrazovanja odraslih u BiH, ova ustanova, djeluje u pravcu promocije, širenja ideja i prenošenja saznanja o savremenom pristupu srednjoškolskom obrazovanju odraslih lica.

Od samog osnivanja do danas, razvili smo dostupan, fleksibilan sistem stručnog obrazovanja odraslih, sa inovativnim i sadržajnim nastavnim planovima, temeljen na kompetencijama nastavnog kadra i drugog zaposlenog osoblja, koji je u funkciji potreba svakoga pojedinca i društva.

Srednja stručna i tehnička škola "Centar za obrazovanje odraslih" Gračanica je razvila respektabilan sistem obrazovanja odraslih, koji po mnogim svojim obilježjima ne zaostaje za sličnim institucijama razvijenih europskih zemalja, a nastala je kao odgovor na obrazovne potrebe građana.